

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการสัมผัสและไม่สัมผัสต่อการรับรู้ความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการ
2. เพื่อศึกษาผลของการสัมผัสระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการเพศตรงข้ามและ เพศเดียวกันต่อการรับรู้ความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการ

สมมติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้ความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการที่ได้รับการสัมผัสแตกต่างจากการรับรู้ความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการที่ไม่ได้รับการสัมผัส
2. การรับรู้ความร่วมรู้สึกจากผลการสัมผัสของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการเพศเดียวกันแตกต่างจากการรับรู้ความร่วมรู้สึกจากผลการสัมผัสของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการ เพศตรงข้าม

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อาสาสมัคร
เข้ารับการทดลองจำนวน 240 คน เพศหญิง 120 คน เพศชาย 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ เทปบันทึกภาพการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา ซึ่งดำเนินการสนทนาตามสถานการณ์สมมุติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. เครื่องมือที่ใช้วัด คือ แบบวัดความร่วมมือรู้สึก และแบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึก ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดทั้งสองนี้จะให้ผู้รับการทดลองประเมินหลังจากดูเทปบันทึกภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนเตรียมการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล
ทดลองนำร่องและทดสอบหาค่าความเที่ยงของแบบวัด โดยนำไปทดลองกับนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน
2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSSX) คำานวนและวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำานวนหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความร่วมมือรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการศึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ การสัมผัส/ไม่สัมผัส และเพศของกลุ่มตัวอย่าง
2. ทดสอบค่าที (t-test) เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามการสัมผัส/ไม่สัมผัส กลุ่มที่สองเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการศึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพเพศเดียวกัน/เพศตรงข้าม

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง คือ 4 (เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษากับเพศของผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ) \times 2 (การสัมผัสและไม่สัมผัส) \times 2 (กลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง)

สำหรับตัวประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1 คู่ คือ เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ ถ้าทดสอบปรากฏว่าตัวประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันด้วยการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แบบเชฟเฟ (Sheffe test) ส่วนตัวประกอบที่ค่าเฉลี่ยเพียงคู่เดียว คือ การสัมผัส/ไม่สัมผัส เพศของกลุ่มตัวอย่าง ถ้าการทดสอบตัวประกอบ 2 ตัวนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ก็พิจารณาค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันจากค่าเฉลี่ยที่ปรากฏ นอกจากนี้ถ้าการทดสอบทางสถิติพบว่า ปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างตัวประกอบคู่ใด หรือระหว่างตัวประกอบทั้ง 3 ตัว ผู้วิจัยก็ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อย (simple main effect) ต่อไป

4. วิเคราะห์แบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็น โดยการแจกแจงความถี่และคิดเป็นอัตราร้อยละ

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการรับรู้ถึงความร่วมมือที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาไม่สัมผัสผู้รับบริการอย่างมีนัยสำคัญ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการเพศเดียวกัน (นักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการหญิงและนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการชาย) รับรู้ถึงความร่วมมือที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการ เพศตรงข้ามอย่างมีนัยสำคัญ โดยความแตกต่างนี้ไม่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาไม่สัมผัสผู้รับบริการ

3. กลุ่มตัวอย่างชายและกลุ่มตัวอย่างหญิงรับรู้ความร่วมมือรู้สึกไม่แตกต่างกัน

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการกับการสัมผัสไม่สัมผัสทำให้ระดับความร่วมมือรู้สึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เดียวกันกับการรับรู้ถึงความร่วมรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษา
 สัมผัสผู้รับบริการเพศตรงข้ามพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพ นักจิตวิทยาการปรึกษาชายสัมผัสผู้รับบริการชาย และ
 นักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงสัมผัสผู้รับบริการหญิงมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ถึงความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยา
 การปรึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับสูงกว่า ($\bar{X} = 5.69$) กลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพ
 นักจิตวิทยาการปรึกษาชายสัมผัสผู้รับบริการหญิงและนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงสัมผัสผู้รับบริการ
 ชาย ($\bar{X} = 4.33$) ดังตารางที่ 9 และแผนภูมิที่ 3 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพ
 ที่ไม่มีการสัมผัสรับรู้ถึงความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับที่ไม่
 ต่างกัน (ดังตารางที่ 10) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้
 ความร่วมรู้สึก (ดังตารางที่ 11) พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักจิตวิทยาการปรึกษา
 และผู้รับบริการเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามกับการสัมผัส/ไม่สัมผัส มีความแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญ และเมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนย่อยของปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว (ตารางที่ 12)
 พบว่า ระดับการรับรู้ความร่วมรู้สึกของนักจิตวิทยาการปรึกษาที่สัมผัสผู้รับบริการเพศเดียวกัน
 ($\bar{X} = 5.69$) แตกต่างกับระดับการรับรู้ความร่วมรู้สึกของนักจิตวิทยาการปรึกษาที่สัมผัสผู้รับ
 บริการเพศตรงข้าม ($\bar{X} = 4.33$) อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการรับรู้ความร่วมรู้สึกของนักจิตวิทยา
 การปรึกษากับผู้รับบริการเพศเดียวกัน/เพศตรงข้ามที่ไม่มีการสัมผัสนั้นไม่แตกต่างกัน
 ($\bar{X} = 3.40$ และ 3.35) และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการ
 เพศเดียวกัน/เพศตรงข้ามทำให้ระดับความร่วมรู้สึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่
 13) จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาเป็นปัจจัย
 สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการรับรู้ความร่วมรู้สึก โดยกลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึง
 ความร่วมรู้สึกถ้านักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการเพศเดียวกันกับตนมากกว่าการที่
 นักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการเพศตรงข้าม

เมื่อสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างถึงเพศของนักจิตวิทยาการ
 ปรึกษาที่พึงพอใจที่จะปรึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงพึงพอใจที่จะปรึกษานักจิตวิทยาการปรึกษา
 หญิงมากที่สุด (ร้อยละ 57.5) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชายพึงพอใจที่จะปรึกษากับนักจิตวิทยา
 การปรึกษาเพศใดก็ได้ (ร้อยละ 50.84) แต่เมื่อถามความคิดเห็นและความรู้สึกถึงเพศของ
 นักจิตวิทยาการปรึกษาและการถูกสัมผัส ในขณะที่รับการปรึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงพึงพอใจ
 และสบายใจที่จะให้นักจิตวิทยาการปรึกษาเพศหญิงสัมผัสตนมากที่สุดถึงร้อยละ 84.17 ในขณะที่

7.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการเพศตรงข้ามทำ
ให้ระดับการรับรู้ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างหญิงและกลุ่มตัวอย่างชายไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการสัมผัสของนักจิตวิทยาการปรึกษา
ถึงความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการ โดยใช้สถานการณ์สมมติเพียง
สถานการณ์เดียวสร้างเป็นเทปบันทึกภาพ และวัดจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น
ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงผลการสัมผัสที่ใช้ในสถานการณ์หรือปัญหาที่ต่างกันไป
ของผู้รับบริการ และควรศึกษาถึงการสัมผัสที่ใช้ประกอบกับอวัจนพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น
สายตา ท่าทางและอากัปกิริยา แม้ว่าอวัจนพฤติกรรมจะแปลความหมายได้ยากในการ
วิจัยก็ตามแต่ก็ควรศึกษา เพื่อจะได้ทำให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางมากขึ้นต่อไป
2. ศึกษาผลของการสัมผัสในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและช่วยให้กระบวนการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยามีประสิทธิภาพขึ้น เช่น การเอาใจใส่ การแสดงความเข้าใจ หรือ
การเปิดเผยตนเอง ฯลฯ
3. ในเรื่องการสัมผัส ควรศึกษาถึง ระยะเวลาในการสัมผัส ความถี่หรือ
ปริมาณของการสัมผัส ส่วนที่สัมผัสอันมีผลต่อการใช้การสัมผัสในการให้การศึกษาเชิง
จิตวิทยา
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเชื่อและวิธีปฏิบัติของการใช้การสัมผัสของ
นักจิตวิทยาการปรึกษาในปัจจุบัน
5. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างวัยต่าง ๆ เช่น วัยรุ่น
วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคน เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้ผลของการสัมผัส
6. ควรศึกษาถึงการตอบสนองการสัมผัสจากบุคคลที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม
การศึกษา บุคลิกภาพ ฯลฯ